

in action
for a better world

Οδηγός Βιωματικού Προγράμματος

Ενεργοί Πολίτες εν δράσει!

για την
υλοποίηση
των στόχων

17 ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ
ΓΙΑ ΤΟΥΣ
ΣΤΟΧΟΥΣ

in action
for a better world

Οδηγός Βιωματικού Προγράμματος

Δομή για Δ' – Στ' τάξη Δημοτικού

Ενεργοί πολίτες εν δράσει!

Εκπαιδευτικό πρόγραμμα πεδίου
ενεργούς πολιτότητας

Οφείλουμε στη νέα γενιά να τη βοηθήσουμε και να καλλιεργήσουμε βιώματα και πρότυπα που να είναι ικανά να την εμπνεύσουν να ασχοληθεί με τα κοινά. Να ενδιαφερθεί, να μάθει, να ασχοληθεί, να πάρει πρωτοβουλίες, να δράσει, να διαμορφωθεί αυριανός υπεύθυνος και ενεργός πολίτης.

Μέσα από τις παρακάτω προτεινόμενες δραστηριότητες γνωρίζουμε το εγώ, το εσύ και το εμείς, το δικαίωμα, την υποχρέωση, την ευθύνη. Παρατηρούμε και αντιλαμβανόμαστε καταστάσεις, γελάμε και διακωμωδούμε τα κακώς κείμενα της γενιάς των «μεγάλων», προβληματιζόμαστε και φροντίζουμε για το καλύτερο δυνατό μελλοντικό κοινωνικό αποτύπωμα των «μικρών», δίνοντας έμφαση στις έννοιες του εθελοντισμού και της κοινωνικής αλληλεγγύης.

Περιγραφή Δραστηριοτήτων

Δραστηριότητα 1η: Εισαγωγή στο θέμα με παρουσίαση

Στόχος: Να μπουν τα παιδιά στο πνεύμα της συνάντησης και να δοθούν τα πρώτα ερεθίσματα και βασικές πληροφορίες σχετικά με την έννοια του ενεργού πολίτη και πως αυτή σχετίζεται με την καθημερινότητά μας.

Περιγραφή:

Παρουσίαση ενεργός πολίτης. Αν τα παιδιά έχουν τη διάθεση να μιλήσουν, τα παροτρύνουμε. Για κάποια θέματα θα μας δοθεί η δυνατότητα να ασχοληθούμε στη συνέχεια.

Χρονική διάρκεια: 10'

Υλικά: υπολογιστής, προτζέκτορας, παρουσίαση «Ενεργός Πολίτης»

Ενεργοί πολίτες εν δράσει!

Περιγραφή δραστηριοτήτων

Δραστηριότητα 2η: Όλα ξεκινούν από εμένα τον ίδιο

Στόχος: να κατανοήσουν τα βήματα της εξέλιξης ενός πολίτη σε ενεργό και την αξία της αυτογνωσίας και αυτοεκτίμησης στη διαδικασία αυτής της εξέλιξης. Επίσης, ευαισθητοποιούνται σε θέματα υπευθυνότητας απέναντι στον εαυτό τους και το κοινωνικό σύνολο και παρακινούνται για την εμπλοκή τους σε δραστηριότητες εθελοντισμού και κοινωνικής αλληλεγγύης.

Περιγραφή:

ΒΗΜΑ 1: Εγώ

Μοιράζουμε στα παιδιά τα φύλλα καταγραφής του «ΕΓΩ». Δίνουμε λίγο χρόνο για να καταγράψει το καθένα ξεχωριστά τα πεδία που αναγράφονται σε αυτό.

ΒΗΜΑ 2: Εγώ και Εσύ. Ο διάλογος

Χωρίζουμε τους μαθητές σε δυάδες και καλούνται να βρουν κοινά σημεία (ή και διαφορετικά), σε σχέση με τα «ΕΓΩ» τους. Συζητούν σε σχέση με αυτά. Αν πρόκειται για διαφορετικά μπορούν να καταλήξουν σε κοινές έννοιες.

ΒΗΜΑ 3: Εμείς

Βρίσκουμε στην ομάδα κοινά σημεία διαλόγου και προβληματισμού. Εδώ μπορούμε να αναφέρουμε δικαιώματα, υποχρεώσεις σε σχέση με το κοινό σημείο διαλόγου.

ΒΗΜΑ 4: Κοινωνική δράση

Τα παραπάνω κοινά σημεία αποτελούν και τη βάση για δράση. Βοηθάμε τα παιδιά ρωτώντας «Τι θα μπορούσατε να κάνετε για να αντιμετωπίσετε... βελτιώσετε....»

Με την ολοκλήρωση της δραστηριότητας ξεκαθαρίζουμε στα παιδιά τα βήματα/ στάδια για να περάσει μια ομάδα στην κοινωνική δράση.

Χρονική διάρκεια: 15'

Υλικά: Φύλλα καταγραφής εγώ, μολύβια

Ενεργοί πολίτες εν δράσει!

Περιγραφή δραστηριοτήτων

Δραστηριότητα 3η: «...ΜΑΣ!»

Στόχος: Να κατανοήσουν πως πάντα υπάρχει κάτι που απασχολεί όλους μας και το θεωρούμε «δικό μας»

Περιγραφή:

Δραστηριότητα συμβολικού χαρακτήρα. Σε μια μεγάλη κόλα χαρτί, συμπληρώνουν τη φράση
_____ ΜΑΣ!

Χρονική διάρκεια: 5'

Υλικά: Χαρτί, μολύβια/στυλό/μαρκαδόροι

Δραστηριότητα 4η: Σκηνές καθημερινότητας

Στόχος: Να συνειδητοποιήσουν τα παιδιά ότι στις μικρές σκηνές καθημερινότητας κρύβονται οι βασικές πράξεις υπευθυνότητας, που στηρίζονται σε δικαιώματα και υποχρεώσεις, δίνοντας παράλληλα έμφαση στην αξία του εθελοντισμού και της κοινωνικής αλληλεγγύης.

Περιγραφή:

Χωρίζονται οι μαθητές σε ομάδες (σύμφωνα με συνθήκες ή με αριθμό παιδιών). Στις ομάδες μοιράζονται οι κάρτες με τις συνθήκες και καλούνται να διαδραματίσουν και να διακωμωδήσουν τη σκηνή που περιγράφεται.

Στο τέλος της κάθε σκηνής η ομάδα θα πρέπει να πει ένα μήνυμα όπου να είναι ξεκάθαρο το δικαίωμα και η υποχρέωση του κάθε πολίτη.

Δίνουμε στα παιδιά λίγο χρόνο να αποφασίσουν πως θα παρουσιάσουν τη σκηνή και 5' για την παρουσίαση. Οι χρονικοί περιορισμοί πρέπει να δοθούν εξ' αρχής όπως και το πώς πρέπει να κλείνει η κάθε σκηνή.

Χρονική διάρκεια: 25'

Υλικά: κάρτες με συνθήκες

Ενεργοί πολίτες εν δράσει! Περιγραφή δραστηριοτήτων

Δραστηριότητα 5η: Το Πάρκο της Γειτονιάς γίνεται Parking. Γίνεται;

Στόχος: Μέσα από τη δραστηριότητα τα παιδιά μπαίνουν στη θέση του ειδικού, να σκεφτούν και «από την άλλη πλευρά» με επιχειρήματα και στόχους, βάζοντάς τους σε μια διαδικασία που ακολουθεί την πραγματικότητα. Παράλληλα, θα διευκολύνει τα παιδιά να αφομοιώσουν και να χρησιμοποιήσουν τη νέα γνώση, ενώ ενθαρρύνεται η συνεργασία. Σε επίπεδο δεξιοτήτων, οι μαθητές έχουν τη δυνατότητα να διακρίνουν και να βιώσουν τις συγκρούσεις και αντιπαραθέσεις των διάφορων και διαφορετικών κοινωνικών ομάδων, να μάθουν να ακούν τις απόψεις των άλλων και να συνδιαλέγονται ώστε να βρεθούν λύσεις κοινής αποδοχής, να αναπτύξουν δεξιότητες έκφρασης συναισθημάτων, διαπραγμάτευσης και επίλυσης προβλημάτων, ώστε να διαμορφωθούν σε προσωπικότητες που θα αναλαμβάνουν δράσεις για την ανακούφιση του πλησίον τους. Τέλος, να ευαισθητοποιηθούν σε ζητήματα τοπικής κοινωνίας που αφορούν στην αειφόρο ανάπτυξη, καθώς και να αναπτύξουν αίσθημα προσωπικής και συλλογικής κοινωνικής ευθύνης.

Περιγραφή:

Ενημερώνουμε τους μαθητές για το παιχνίδι. Το πάρκο της γειτονιάς γίνεται Parking. Πραγματοποιείται Δημοτικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) για να αποφασισθεί η έγκριση της πρότασης της τεχνικής εταιρείας «Τεχνόικο» για τη μετατροπή του πάρκου της γειτονιάς σε parking. Στη συνεδρίαση του δημοτικού συμβουλίου παρευρίσκονται:

- ✎ Το Δημοτικό Συμβούλιο –Δήμος
- ✎ Ομάδα πολιτών -Πολίτες
- ✎ Η τοπική ομάδα οικολόγων -Οικολόγοι
- ✎ Εκπρόσωποι της εταιρείας «Τεχνόικο» - Εταιρεία

«...από εδώ και στο εξής δεν είστε μαθητές αλλά εκπρόσωποι των ομάδων και αυτό το Δ.Σ. είναι σημαντικό και καίριο για όλους σας. Οι αποφάσεις που θα παρθούν θα επηρεάσουν όλων τη ζωή, προς το καλύτερο ή προς το χειρότερο, εσείς θα κρίνετε. Στο συγκεκριμένο παιχνίδι δε συμμετέχουμε με βάσει τις προσωπικές μας σκέψεις και πεποιθήσεις αλλά βιώνουμε το ρόλο.»

Τα παιδιά χωρίζονται σε 4 ομάδες, εκτός από 2 άτομα που θα αναλάβουν το προεδρείο του Δ.Σ. Το παιχνίδι έχει δύο φάσεις. Η πρώτη αφορά τη συνεδρίαση των ομάδων μεταξύ τους και η δεύτερη είναι η διαδικασία του Δημοτικού Συμβουλίου. Σε κάθε ομάδα μοιράζεται το σενάριο και η αντίστοιχη κάρτα ρόλων, ενώ οι ομάδες απομακρύνονται μεταξύ τους.

Ενεργοί πολίτες εν δράσει!

Περιγραφή δραστηριοτήτων

Η συνεδρίαση των ομάδων

Η ομάδα καλείται να μελετήσει την κάρτα και να συνεδριάσει σε σχέση με τη στάση που θα κρατήσει στο Δημοτικό Συμβούλιο, τα επιχειρήματα και πως θα καταφέρουν να επιτύχουν το συγκεκριμένο στόχο. Ο εκπαιδευτικός περνά από όλες τις ομάδες, τους εμπνέει, τους βοηθά. Οι ομάδες έχουν το δικαίωμα να ρωτήσουν κατά τη διάρκειά ή να ζητήσουν βοήθεια. Οι ομάδες κρατούν σημειώσεις για το Δ.Σ.

Η συνεδρίαση των ομάδων χρειάζεται να γίνει «μυστικά» και θα ειπωθούν πράγματα τα οποία δε πρέπει να γνωρίζουν οι «αντίπαλοι» και ενημερώνουμε εξαρχής τους παίκτες γι' αυτό.

Διάρκεια: 30' (αν έχουν τελειώσει πιο νωρίς λήγουμε τη φάση συνεδρίασης των ομάδων)

Υλικά: χαρτί και μολύβι σε κάθε ομάδα για τυχόν σημειώσεις, έντυπο με σενάριο, κάρτες συνθηκών ομάδων/ρόλων

Το Δημοτικό Συμβούλιο

Όλες οι ομάδες κάθονται στο Δ.Σ. αλλά κοντά μεταξύ τους. Καθορίζεται το προεδρείο, πρόεδρος, γραμματέας. Αν είναι εύκολο να καθίσουν όλα τα παιδιά κυκλικά.

Ρόλος προέδρου: κηρύσσει την έναρξη του Δ.Σ., απευθύνει το λόγο και διατηρεί την ομαλή ροή και εξέλιξη του συμβουλίου

Ρόλος γραμματέα: κρατά τα πρακτικά και συντάσσει την απόφαση του Δ.Σ. [στο παρόν κρατά σημειώσεις ώστε να βοηθηθεί στο τέλος.]

Η διαδικασία ξεκινά με τον πρόεδρο που ενημερώνει για το λόγο συνάντησης και καλέσματος. Ενημερώνει πως επιθυμούμε το Δ.Σ. να πραγματοποιηθεί μέσω πολιτισμένων και δημοκρατικών διαδικασιών. Οφείλουμε να σεβόμαστε τους συνομιλητές και να αποφασίσουμε για το καλύτερο δυνατό για το δήμο μας. Ο δήμαρχος ενημερώνει για την πρόταση της εταιρείας «Τεχνόικο» την οποία και καλεί να παρουσιάσει το έργο και τα πλεονεκτήματα. Μετά δίνεται ο λόγος στο δήμο, στη συνέχεια σε κάθε ομάδα να παρουσιάσει τις θέσεις της και μετά ελεύθερη συζήτηση. Ακολουθεί η ψηφοφορία επί της πρότασης. Στο τέλος ο πρόεδρος κλείνει τη συνεδρίαση ανακοινώνοντας το αποτέλεσμα και η/ο γραμματέας γράφει τα πρακτικά και τα διαβάζει.

Διάρκεια: 25'

Υλικά: Έντυπο απόφασης Δ.Σ.

Οδηγός Βιωματικού Προγράμματος

Δομή για Δ' – Στ' τάξη Δημοτικού

Ενεργοί πολίτες εν δράσει!

Περιγραφή δραστηριοτήτων

Δραστηριότητα 6η: Φτιάχνουμε τις αφίσες της τάξης!

Στόχος: να χαλαρώσουν και να δημιουργήσουν

Περιγραφή:

Τα παιδιά χωρισμένα σε ομάδες ζωγραφίζουν και γράφουν συνθήματα για τους ενεργούς πολίτες!

Διάρκεια: 10'

Υλικά: Μαρκαδόροι, χαρτόνια

